

СТИВЪН КИНГ

ВЕЛОТРЕНАЖОР

Превод от английски: Весела Прошкова, Адриан Лазаровски, Стефан
Георгиев, 2009

chitanka.info

I. ТРУЖЕНИЦИТЕ НА МЕТАБОЛИЗМА

Една седмица след основния медицински преглед, който Ричард Сифкиц отлагаше цяла година (ако беше жива, жена му щеше да каже, че се е мотал не една, а три години), доктор Брейди го повика да обсъдят резултатите. Тъй като не усети тревожни нотки в гласа на лекаря, той отиде с готовност на срещата.

Резултатите бяха представени в цифров вид и отпечатани на официална бланка на Градската болница в Ню Йорк. Само една от графите беше в червено. Сифкиц не се изненада, че там пише „холестерол“. Числото, което изпъкваше заради червения цвят (очевидно избран нарочно), беше 226.

На Сифкиц му се искаше да разбере дали това е лош показател, но се запита дали да започне разговора с глупави въпроси. Помисли, че числото нямаше да е в червено, ако всичко беше в нормите. Останалите стойности очевидно бяха добри или най-малкото приемливи. Тъкмо затова бяха отпечатани в черно. Само че не беше дошъл да говори за тях. Лекарите са заети хора. Нямаат време да спестяват лошите новини на пациентите. Затова вместо да дрънка глупости, той попита зле ли е с холестерола.

Доктор Брейди се облегна на стола си и сплете пръсти на невероятно мършавите си гърди.

— Да ти кажа право — подхвана, — тази стойност не е толкова лоша. — Той вдигна показалец. — Като се има предвид как се храниш.

— Знам, че съм прекалено пълен — смирено промърмори Сифкиц. — Смятах да започна диета. — В действителност изобщо не беше имал подобни намерения.

— Ще ти кажа и друго — продължи Брейди. — Не си прекалено пълен. Като се има предвид как се храниш, разбира се. А сега ме слушай внимателно, защото само веднъж изнасям подобна лекция на пациентите си. По-точно на мъжете. Защото стане ли дума за наднормено тегло, жените направо ми проглушават ушите. Ако им позволя, де. Готов ли си?

— Да. — Сифкиц се опита да му подражава и да сплете пръсти на гърдите си, обаче откри, че не може. Онова, което откри (по-точно преоткри), беше, че има цици. Доколкото знаеше, „стандартната екипировка“ на мъжете, приближаващи четирийсетте, не включваше подобни атрибути. Отказа се от сплитането на пръсти и отпусна длани на скута си. Колкото по-скоро започнеше лекцията, толкова по-скоро щеше да приключи.

— Ти си на трийсет и осем години и си висок малко над метър и осемдесет — подхвана лекарят. — Теглото ти би трябвало да е около осемдесет и шест килограма, а холестеролът — 190. Преди много време, говоря за седемдесетте години на миналия век, не се смяташе за толкова страшно стойността на холестерола да е 240, само че тогава още беше разрешено да се пуши в чакалните на болниците. — Той поклати глава. — Връзката между високия холестерол и сърдечните заболявания беше съвсем очевидна. С течение на времето стойност 240 беше отречена като нормална. Ти си от хората, които имат добър метаболизъм. Не страхотен, а добър. Точно така. Колко често се храниш в „Макдоналдс“ и други закусвални? Два пъти седмично ли?

— Май един път — промърмори Сифкиц. Истината обаче бе, че посещаваше веригите за бързо хранене между четири и шест пъти седмично. Без да се броят спонтанните отскачания до „Арбис“ през почивните дни.

Доктор Брейди вдигна ръка, сякаш за да каже: „Ти решаваш.“ Сифкиц се сети, че това всъщност е мотото на закусвалнята „Бъргър Кинг“.

— Е, със сигурност се храниш някъде, както показва кантарът. В деня на прегледа тежеше сто и един килограма — числото приблизително отговаря на нивото на холестерола ти.

Сифкиц потръпна и лекарят се поусмихна, но поне усмивката му беше съчувствена.

— Ето как е протекъл животът ти досега — продължи Брейди. — Годишките напредват, а ти си продължил да се тъпчеш така, все едно си тийнейджър. Благодарение на сравнително добрата ти обмяна досега тялото ти се е справяло. За да е по-разбираемо, ще си представим, че процесът на обмяната се осъществява от група работници — мъже с дочени панталони и боти „Док Мартенс“.

Сифкиц си помисли: „По-разбираемо за теб. За мен е тъмна Индия.“ Междувременно погледът му непрекъснато се стрелкаше към черното число 226.

— Тяхната работа е да улавят всичко, което пускаш в хранопровода си, и да го разпределят. Една част препращат в различните производствени цехове, останалото изгарят. Ако им изпращаш прекалено големи количества, те не могат да се справят и напълняваш. Тъкмо това се е случвало, макар и постепенно. Ако не предприемеш никакви мерки обаче, процесът ще се ускори. Причините са две. Първо, сега производствените съоръжения в тялото ти се нуждаят от по-малко гориво. Второ, тружениците на метаболизма — мъжагите с дочени панталони и татуировки по ръцете, остаряват. Вече не са ефективни като преди. Все по-бавно сепарират храната, която трябва да се пренасочи за изгаряне. А и понякога роптаят.

— Роптаят ли? — облеци се Сифкиц.

Доктор Брейди, който още беше сплел пръсти на хилавите си гърди, кимна. („Гърди на туберкулозен. Със сигурност няма женски цици“ — хрумна на Сифкиц.) Хрумна му още, че главата на диетолога е като на невестулка — зализана, с пронизващи очи.

— Точно така. Мърморят си под нос: „Тоя няма ли да се спре за малко? Да не ни мисли за супермени? Защо не ни остави да си починем?“ А симулантът — във всяка бригада има такъв, вероятно ще каже: „Какво му пука за нас? Та нали той е шефът?“ И рано или късно ще постъпят като всички бачкатори, когато работата е твърде тежка, а нямат нито един ден почивка, камо ли платен отпуск — ще станат небрежни, ще се размотават и ще се излежават. После някой ще напусне, накрая ще дойде ден — разбира се, ако живееш достатъчно дълго, когато друг няма да се яви на работа, защото е получил сърдечен удар.

— Прекрасно. Защо не изнасяш лекции? Може дори Опра Уинфри да те покани в предаването си.

Доктор Брейди отпусна ръце и се приведе над бюрото. Изглежда пациента, изражението му беше, меко казано, мрачно.

— Изправен си пред избор, а моята задача е да те накарам да го осъзнаеш. Или ще си промениш навиците, или след десет години пак ще дойдеш при мен, но със сериозни здравословни проблеми — затлъстяване, диабет, разширени вени, язва и много по-висок

холестерол. Още можеш да избегнеш строгите диети, липосукцията или инфаркта. След време ще стане много по-трудно. Щом прехвърлиш четирийсетте, играта загрубява. Тогава, Ричард, килцата ще започнат да ти се лепят по задника като мухи на лайно.

— Изискана фраза. — Сифкиц избухна в смях. Не можа да се въздържи.

Брейди не се засмя, но поне се поусмихна и се облегна назад.

— Няма нищо изискано на мястото, към което си се запътил. Лекарите обикновено не говорят за тези неща, както щатските полицаи не споменават отрязаната глава до мястото на катастрофата, или за овъгленото дете, което са открили в гардероба, след като свещичките на коледната елха са подпалили къщата. Обаче ние, лекарите, отлично познаваме прекрасния свят на дебелиците, познаваме жени с плесени в гънките от тлъстина, защото от години не са се къпали като хората, и вонящи мъже, обвити от смрад, понеже от десетилетия не са си избърсали задника както трябва.

Сифкиц потръпна и махна пренебрежително.

— Не казвам, че ще стигнеш дотам. В повечето хора сякаш е вграден някакъв ограничител. Има обаче известна доза истина в онази поговорка за гвоздеите в ковчега. Имай го предвид.

— Непременно.

— Добре. Изнесох ти своята лекция, проповед или каквото там се получи. Повече няма да те убеждавам да хванеш правия път и да не прегрешаваш. Ще кажа само, че оттук нататък съдбата ти е в твоите ръце.

През последните дванайсет години Сифкиц отбелязваше в данъчната си декларация, че е художник на свободна практика, но не се мислеше за човек със силно развито въображение и откакто завърши университета Дъпол, не бе рисувал картина (нито дори скица) за собствено удоволствие. Занимаваше се с дизайн на корици на книги, плакати за филми и рекламни брошури, много негови илюстрации бяха поместени в различни списания. Беше автор и на една обложка на компактдиск (за „Мърлячите“ — група, която много харесваше). Беше се зарекъл обаче повече да не се занимава с обложки, защото детайлите на завършения продукт можеха да се видят само с лупа. Само в този случай донякъде се доближи до истинското изкуство.

Попитаха ли го коя от работите си харесва най-много, вероятно щеше да се затрудни. Ако го попитатиснеха, може би щеше да отговори, че харесва тичащата по тревата руса жена, която беше рисувал за реклама на омекопителя „Пухчо“, но дори и това щеше да е лъжа, просто опит за отбягване на въпроса. Не беше от художниците, които имаха (или изпитваха потребност да имат) любими творби. От доста време не бе хващал четката, за да нарисува нещо, което не му е възложено. Обикновено се ръководеше от подробните указания на рекламодателя или от снимки (тъкмо такъв беше случаят с тичащата по тревата жена, която очевидно беше щастлива, че е преборила статичното електричество, причиняващо залепване на дрехите за тялото).

И въпреки че вдъхновението е запазена марка за гениите — Пикасо, Ван Гог, Салвадор Дали, то понякога осенява и обикновените хора, макар и веднъж в живота. Сифкиц се качи на градския автобус (не притежаваше кола) и докато зяпаше през стъклото (листът хартия с изследванията беше сгънат на четири и мушнат в задния му джоб), откри, че погледът му непрекъснато се спира на екипите, които се трудеха край пътя — работници с каски, понесли кофи и дъски на някаква строителна площадка; работници от електрическата компания, които се суетяха около оградена с жълта лента шахта; трима мъже, сглобяващи скеле пред витрината на универсалния магазин, и четвърти, който говореше по мобилния си телефон.

Полека-лека в съзнанието му се зароди картина, която искаше да се появи на бял свят. Влезе в таванския апартамент в Сохо, който му служеше и за ателие, и веднага се приближи до разхвърляното си работното място под капандурата, без си направи труда да вземе от пода пощата си. Всъщност хвърли сакото си върху пликовете и брошурите.

Поспря колкото да хвърли поглед към подпрените в ъгъла грундиран платна, но се отказа от тях. Избра парче бял кадастрон, взе молива и се захвана за работа. Измина един час, през който телефонът иззвъня два пъти. И двата пъти Сифкиц остави телефонния секретар да запише съобщенията.

През следващите десет дни ту зарязваше работа, ту отново започваше да рисува, но се захвана още по-здраво, щом се убеди, че картината се получава, и когато му се стори уместно, прехвърли

скицата на платно с размери метър на метър и двайсет. Най-голямото платно, което беше използвал от десетилетие.

На картината бяха изобразени четирима работници с дънки, памучни якета и вехти кубинки, застанали край тесен път, излизаш от гъста гора (пресъздал я беше чрез различни оттенъци на тъмнозеленото и сивото, насложени бързо и с въображение). Двама държаха лопати, третият носеше две кофи, а четвъртият се канеше да си тикне назад шапката — жест, който съвсем точно пресъздаваше умората му и нарастващата му убеденост, че никога няма да свършат този обект и че всъщност в края на работния ден има повече работа, отколкото в началото. Този човек с износена бейзболна шапка с надпис „Липид“ беше началникът на бригадата и тъкмо казваше на жена си по телефона: „Прибирам се скъпа, не, не искам да излизам, не и тази вечер, уморен съм, утре ще започнем по-рано. Момчетата мрънкаха, но ги навих.“ Сифкиц нямаше представа откъде са му известни тези подробности, но така или иначе знаеше, че работникът с кофите се казва Фреди и че камионът, с който бяха дошли на работа, е негов. Беше паркиран вдясно от картината, виждаше се само част от сянката му. Единият от мъжете с лопатите — Карлос, имаше дископатия и ходеше на масажи.

Не се виждаше какво работят мъжете (обектът се намираще вляво от картината), но си личеше, че са изтощени. Сифкиц обичаше да набляга на детайлите (изобразяването на гората като зелено-сиво петно изобщо не беше в стила му) и всяка черта на лицата на работниците изразяваше умората им. Впечатлението се подсилваше и от петната пот по яките на ризите им.

Небето над тях беше обагрено в странен яркочервен цвят.

Разбира се, той знаеше какво е изобразено на картината и защо цветът на небето е толкова особен. Тружениците бяха онези, за които му беше говорил лекарят, и то в края на работния им ден. В реалния свят извън странното червено небе работодателят им Ричард Сифкиц беше хапнал преди лягане (може би парче кейк или поничка, изровена от дълбоките запасите) и беше положил главата си върху възглавницата. Което означаваше, че най-сетне работниците можеха да си отидат вкъщи. А щяха ли и те да вечерят? Да, но нямаше да преядат като него. Щяха да са прекалено уморени да се натъпчат, ясно си личеше по израженията им. Вместо да се наплюскат, хората от

компания „Липид“ щяха да си вдигнат краката на стол и да погледат телевизия. Може би щяха да задрямат, а когато се събудеха след няколко часа, на екрана щеше да се мъдри Рон Попийл^[1] и да показва на възхитените зрители най-последното си изобретение. Щяха да натиснат дистанционното и да се дотърят до леглото, събличайки се пътъом, без дори да погледнат дали са изключили апарата.

Всичко това и беше на картината, и го нямаше. Сифкиц не беше обсебен от творбата си, но разбираше, че в живота му има нещо ново, нещо хубаво. Нямаше представа какво ще прави с творбата си, след като я завърши, а не му и пукаше. Засега само му харесваше да става сутрин и да я поглежда (още полузаспал), докато издърпва от задника си боксерките „Биг дог“. Вероятно накрая щеше да я нарече някак си. Беше обмислил и отхвърлил названия като „Време за вечеря“, „Толкова за днес“ и „Берковиц казва: «Толкова за днес».“ Берковиц беше шефът, бригадирът, човекът с моторолата и с шапката с надпис „Липид“. Нито едно название не подходеше на картината, което беше съвсем нормално. Щеше да му хрумне спонтанно... като прецтракване в главата му. Нямаше какъде да бърза. Дори не беше сигурен, че най-главното е картината. Откакто работеше по нея, беше свалил седем килограма. Може би това беше главното.

А може би не.

[1] Малцина знаят името му, но той прави компания на всеки американец, прекарал безсънна нощ пред телевизора. Рон е кралят на среднощните рекламни клипове, автор на прочутата фраза: „Но това не е всичко!“ фирмата му за телешопинг е сред световните лидери в бранша. — Б.пр. ↑

II. ВЕЛОТРЕНАЖОР

Беше прочел някъде (вероятно върху картонче, закачено на края на пакетче чай), че най-доброто упражнение за онези, които искат да отслабнат, е да се хванат с две ръце за масата и да се отблъснат от нея. Не се съмняваше в истинността на това твърдение, но с течение на времето все повече се убеждаваше, че неговата цел не е свалянето на килограми, нито пък „напомпването“ на мускули, въпреки че можеха да бъдат странични ефекти. Продължаваше да мисли за тружениците на обмяната, описани от доктор Брейди — обикновени хорица, които се опитваха да си вършат работата, но не получаваха подкрепа от него. И как да не мисли за работягите, след като по час-два на ден рисуваха самите тях и отрудените им делници.

Често си фантазираше за тях. Представяше си началника им Берковиц, който мечтаеше някой ден да притежава собствена строителна фирма, Фреди, собственикът на камиона („Додж Рам“), който се мислеше за печен дърводелец. Карлос — онзи с дископатията. И Уилан, който си падаше малко кръшкач. Задачата им беше да го предпазват от сърдечен удар и инсулт. Налагаше им се да разчистват мръсотията, която валеше от червеното небе, преди да е блокирала пътя към гората.

Седмица, след като започна работа по картината (и седмица преди да реши, че вече е завършена), Сифкиц отиде в магазин „Боговете на фитнеса“ на Двайсет и девета улица и след размисъл дали да избере бягаща пътека или степер (атраактивен, но пък твърде скъп), в крайна сметка купи велотренажор, като плати четирийсет долара отгоре, за да му го сглобят и доставят.

— Използвай го всеки ден в продължение на шест месеца и нивото на холестерола ти ще спадне с трийсет пункта — заяви продавачът — мускулест младеж с тениска с логото на фирмата. — Гаранция, братле.

Сутеренът на сградата, в която живееше Сифкиц, беше грамадно сумрачно помещение, озвучавано от бученето на парния котел и

разделено на килийки, обозначени с номерата на апартаментите и претъпкани с непотребните вещи на обитателите. В дъното обаче имаше ниша, която по чудо беше почти празна. Като че ли беше чакала тъкмо Сифкиц. Той каза на хората от фирмата да монтират уреда върху бетонния под срещу гола бежова стена.

— Ще слагаш ли телевизор тук? — попита единият.

— Не съм сигурен — отговори Сифкиц, въпреки че вече беше взел решение.

До завършването на картината въртеше педалите по петнайсетина минути дневно, знаейки, че това време вероятно не е достатъчно (макар че със сигурност беше по-добре от нищо), но си даваше сметка, че засега няма да издържи повече. Не че се уморяваше, за петнайсет минути дори не се изпотяваше. Просто му доскучаваше. Шумът от свистенето на педалите, съчетан с монотонното бучене на парното, бързо започваше да му лази по нервите. Защото осъзнаваше какво всъщност прави — пътува за никъде в сутерена, осветяван от две голи крушки, които хвърлят сенки на стената пред него. Разбираше още, че положението ще се подобри, щом завърши картината в жилището си, и започне другата тук, долу.

Другата всъщност беше копие на първата, но я нарисува много по-бързо, не беше нужно да изобразява Берковиц, Карлос, Фреди и Уилан кръшкача. Работниците вече си бяха тръгнали и той само нарисува на стената тесния път, като подсили перспективата, така че щом се качеше на велосипеда, пътят сякаш започваше да се отдалечава от него, навлизайки в зелено-сивата гора. От този момент въртенето на педалите престана да е толкова отегчително, обаче след няколко дни той осъзна, че не е завършил картината, защото онова, което правеше, още беше само упражнение. Първо, предстоеше да нарисува червеното небе, но това беше фасулска работа. Искаше му се да добави още детайли към банкетите от двете страни на пътя, както и някакви боклуци по тях, което също беше лесно (и забавно). Истинският проблем не беше с картината. Нито с тази, нито с другата. Проблемът беше, че нямаше цел, а тренировката само заради самата тренировка открай време го дразнеше. Да, физическото упражнение може би подобряваше здравето, но само по себе си беше безсмислено. Дори екзистенциално. Фитнесът беше само за осъществяване на спонтанно хрумване — например ако на купон засукана мацка от някое списание

за изкуство ти подхвърли, че май си отслабнал. И въобще не беше свързано с истинската мотивация. Сифкиц не беше толкова суетен (нито толкова загорял за жена), че да има достатъчно стимули. Накрая щеше да му писне и да се върне към навика си да се тъпче с понички. Не, сам трябваше да определи къде е пътят и накъде води. Тогава щеше да си представи, че тръгва по него. Идеята го въодушеви. Може би беше глупаво, дори смахнато, но за него тази тръпка, макар и слаба, беше от голямо значение. А и не беше нужно да казва на никого какво ще прави, нали? Разбира се, че не. Можеше дори да си купи пътна карта и ежедневно да отбелязва на нея какво разстояние е изминал.

Не беше интроспективен тип, но докато се връщаше от книжарницата с пътен атлас, пъхнат под мишницата, той се запита какво го е въодушевило толкова. Умереното ниво на холестерола ли? Едва ли. Проповедта на доктор Брейди за това колко трудна става борбата с килограмите, щом човек прехвърли четирийсетте? Може би, но не дотолкова. Дали пък вече не беше готов за промяна? Май да.

Труди беше починала от левкемия (ненаситният рак беше изял червените й кръвни телца) и Сифкиц беше до нея в болничната й стая, когато тя напусна този свят. Помнеше колко дълбоко беше последното й дихание и как мършавите й гърди се бяха надигнали за последен път. Сякаш Труди знаеше, че идва краят и че това ще е последната й глътка въздух. Още си спомняше звука: „Ааааааах!“ И как след това гърдите й не помръднаха. Донякъде през последните четири години и той беше съществувал в същата бездиханна празнота. Чак сега вятърът започваше да издува платната на живота му.

Имаше обаче и още нещо, и то по-важно — работниците, които доктор Брейди беше извикал, а Сифкиц беше нарекъл Берковиц, Уилан, Карлос и Фреди. На доктор Брейди не му пукаше за тях, за него тружениците на метаболизма бяха само метафора. Задачата му беше да накара пациента да обърне малко повече внимание на здравето си, нищо повече — метафората му не се различаваше от тази на майката, която казва на детето си, че джудженцата ще излекуват ожуленото му коляно.

Сифкиц обаче не се бе съсредоточил в...

„Не ме е грижа какво ще стане с мен — каза си, докато ровеше за ключа от външната врата. — Никога не ми е пукало. Интересувам се от

онези хорица, смазани от безкрайната работа. И от пътя. Защо се претрепват да го разчистват? Накъде води?“

Той реши, че пътят води към Хъркимър — градче до канадската граница. На картата на щата Ню Йорк откри тънка синя линия, която започваше от Пъкипси (намиращ се на юг от столицата на щата), и след дълго криволичене стигаше до Хъркимър. Триста и двацет, може би дори пет хиляди километра. Той намери по-подробна карта и с кабарче отбеляза началото на пътя на стената редом с... как се наричаха тези рисунки? Стенопис не беше точната дума. В крайна сметка избра думата проекция.

Същия ден се качи на стационарния велосипед и си представи, че зад него е град Пъкипси, а не старият телевизор, пренесен тук от собственика на апартамент №2, купчината куфари от апартамент №3 и покритият с брезент кросов мотоциклет на човека от номер четири. Пред него се простираше тесният селски път, изобразен на атласа като тънка криволичеща линия, която в подробната карта вече имаше название — Олд Райнбек Роуд. Той нулира километража на велотренажора, втренчи се в боклуците, струпани в ъгъла, и си помисли: „Това е пътят към доброто здраве. Запомни този факт и вече няма да се питаш дали не си превъртял след смъртта на Труди.“

Само че сърцето му биеше по-бързо от нормалното (сякаш вече беше започнал да върти педалите), освен това изпитваше усещането, което изпитват повечето хора, преди да предприемат пътуване към място, на което ще се запознаят с нови приятели и дори ще преживеят вълнуващи приключения.

Над дисплея на велотренажора имаше поставка за чаши и той затъкна вътре кутийка „Ред Бул“ — напитка, смятана за енергийна. Носеше вехта спортна риза с къси ръкави и шорти, чието предимство беше, че имаха джоб. Вътре беше пхнал две бисквити от овесено брашно със стафиди. Нали лекарите твърдяха, че овесът и стафидите разграждат липидите.

Което го подсети за момчетата от компанията „Липид“ — работният им ден беше приключил. На другата картина, онази в апартамента му — безполезна, непродаваема и нехарактерна за него, те още се трудеха, но тук, долу, вече се бяха качили на камиона на Фреди и бяха потеглили обратно към... към...

— Към Пъкипси — каза той. — Слушат местната радиостанция и пият бира. Днес... между другото, какво работихте днес, момчета?

Някой му прошепна:

— „Монтирахме дренажни тръби. Придошлата река за малко не отнесе пътя край Прайсвил. След това се чупихме по-рано.“

Добре. Много добре. Сега нямаше да му се наложи да слиза от велосипеда и да заобиколи пеш наводнения участък от пътя.

Ричард Сифкиц се втренчи в стената и завъртя педалите.

III. ПО ПЪТЯ ЗА ХЪРКИМЪР

През есента на две хиляди и втора, една година след срутването на кулите-близнаци, Ню Йорк се връщаше към леко параноична версия на нормалното съществуване... само дето в Ню Йорк леко параноично означаваше нормално.

Ричард Сифкиц се чувстваше по-нормален и по-щастлив от всякога. Животът му беше подреден и хармоничен. Сутрин работеше по някоя от текущите поръчки и така изкарваше достатъчно, за да се издържа, освен това напоследък поръчките май се увеличаваха. Вестниците тръбяха, че икономиката отива на зле, но за Ричард Сифкиц — художник на свободна практика, икономиката си беше съвсем наред.

Продължаваше да обядва в ресторанта на Дугън, намиращ се на съседната пряка, но вече си поръчваше салата, не двоен чийзбургер като преди, а следобед работеше върху новата картина — детайлизирана версия на проекцията в сутерена. Картината, изобразяваща работната група на Берковиц, беше преместена встрани и покрита с вехт чаршаф. Повече не му трябваше. Целта му беше да пресъздаде по-правдоподобно пътя за Хъркимър, който бе нарисувал на стената в сутерена, но без работниците. Защо да не са си отишли? Нали напоследък сам поддържаше пътя? Точно така, при това се справяше отлично. В края на октомври отново си изследва холестерола при доктор Брейди и числото беше отпечатано в черно, а не в червено. 179. Лекарят беше възхитен, нещо повече — дори му позавидя.

— По-добър е от моя — каза. — Взел си нещата присърце, а?

— Май да.

— И биреното ти шкембенце почти се е стопило. Тренираш ли?

— Старая се — отвърна Сифкиц, без да се впуска в подробности.

Тренировките му вече бяха странни — поне така биха ги определили някои хора.

— Ами тогава се фукай. Това е моят съвет.

Сифкиц се усмихна, но не взе присърце съвета.

Вечерите, които бяха четвъртият етап от ежедневието му, гледаше телевизия или четеше книга (вместо бира пиеше доматен сок) и се чувстваше уморен, но доволен от себе си. Лягаше си с един час по-рано отпреди и допълнителната почивка му се отразяваше много добре.

Най-важен беше третият етап от ежедневието му — времето между четири и шест следобед. През тези два часа въртеше педалите на велотренажора, придвижвайки се по синята криволичеща линия между Пъкипси и Хъркимър. На подробната карта бяха дадени местните названия на пътя — Олд Райнбек Роуд, Каскейд фолс Роуд, Удс Роуд. Северно от Пенистън пътят дори се наричаше Дъмп Роуд — шосето към бунището. Той помнеше как в началото петнайсетте минути въртене на педалите му се струваха цяла вечност. Сега обаче се случваше да се насилва да спре след втория час. Накрая си купи часовник с аларма и го нагласи да звъни в шест часа. Агресивното дрънчане беше достатъчно силно да го... ами...

Да го събуди.

Не можеше да повярва, че заспива, докато върти педалите със скорост от двайсет и четири километра в час, но изпитваше страх от алтернативата, а именно, че започва да полудява по пътя за Хъркимър. Или пък в сутерена на жилището си в Сохо, ако това звучеше по-добре. И че халюцинира.

Една вечер, докато щракаше дистанционното на телевизора, попадна на предаване за хипнозата. Интервюираха мъж, който се представи като хипнотизатора Джо Сатъри, и твърдеше, че всеки човек ежедневно се подлага на самохипноза.

— Използваме я сутрин, за да се настроим за работа; използваме я, когато се опитваме да схванем съдържанието на някоя книга или филм; използваме я, за да се приспим вечер.

Изглежда, най-много си харесваше последния пример. Обясни надълго и нашироко модела, който „успелите спящи“ следват вечер:

— Проверяват дали са заключени вратите или си наливат чаша вода, казват кратка молитва или медитират.

Сравни тези действия с похватите, използвани от хипнотизаторите, както и със своите подходи — броенето в обратен ред и убеждаването на субекта, че му се спи. Сифкиц се хвана за това

твърдение като удавник за сламка, решавайки, че е в състояние на лека хипноза, докато върти педалите на велотренажора.

Защото през третата седмица, прекарана пред проекцията на стената, той вече не беше в нишата на сутерена. През третата седмица на практика беше на пътя за Хъркимър.

С удоволствие въртеше педалите по черния път, виещ се през гората, вдъхваше уханието на боровете, чуваше крясъците на враните и шумоленето на сухите листа. Велотренажорът се беше превърнал в трискоростния велосипед „Роули“, подарен му, когато беше на дванайсет години и живееше в покрайнините на Манчестър, Ню Хемпшир. Разбира се, докато навърши седемнайсет и взе шофьорска книжка, смени още няколко велосипеда, но без съмнение този беше най-хубавият. Пластмасовата поставка за чаши се превърна в нескопосан, но ефикасен метален пръстен, в който вместо „Ред Бул“ имаше кутия студен чай „Липтън“. Неподсладен.

По пътя за Хъркимър винаги беше крайт на октомври и винаги един час преди залез-слънце. Въпреки че той въртеше педалите по два часа (всеки път часовникът с алармата и километражът на уреда потвърждаваха това) слънцето не променяше положението си. Проблясваше между дърветата, като че ли беше заковано, и винаги хвърляше еднакво дълги сенки, докато той преминаваше по пътя и изкуственият вятър отмяташе косата от челото му.

Понякога на кръстопътищата имаше табели, прикрепени за дърветата. На една пишеше „Каскейд Роуд“, на друга, надупчена от куршуми, се мъдреше надпис „Хъркимър — 190 километра.“ Надписите винаги отговаряха на информацията, посочена в подробната карта, която той беше прикрепил с кабарчета на стената на нишата. Вече беше решил да стигне до канадската пустош, без дори да спре да си купи сувенири. Там пътят свършваше, но това не представляваше проблем, защото си беше купил атлас с подробни карти на източната част на Канада. С тънък син молив щеше да си начертае свой път, и то с много завъртулки. Завъртулките удължаваха разстоянието.

Стига да поискаше, можеше да стигне чак до Северния полюс.

Една вечер, след като алармата на часовника го извади от транс, той се приближи до проекцията, наклони глава и дълго се взира в нея. Всеки друг не би забелязал нещо особено: отблизо ефектът от

подсилената перспектива се губеше и неопитното око виждаше само цветни петна — светлокафявото на пътя, тъмнокафявото на купчините сухи листа, сивкавозеленото на боровете, яркожълтото на слънцето вляво, намиращо се в опасна близост до помещението с котела на парното. Сифкиц обаче виждаше всички подробности на картината. Вече беше запечатана в съзнанието му и не се променяше. Освен когато въртеше педалите на велотренажора, но дори и тогава долавяше голяма прилика. Кое то беше чудесно. Тази прилика беше неговият пробен камък, начин да се убеди, че всичко това е само сложна главоблъсканица, нещо, прикачено към подсъзнанието му, което можеше да изключи, когато си поиска.

Беше занесъл в сутерена кутия с бои и сега, без да се замисля много-много, той добави към пътя още няколко кафяви петна. Смеси кафявото с черно, така че цветът да стане по-тъмен от този на изсъхналите листа. Отстъпи назад, огледа творбата си и кимна. Промяната беше малка, но много съществена.

На следващия ден, докато взимаше един завой с трискоростния си „Роули“ (вече беше на по-малко от сто километра от Хъркимър и само на сто и двайсет от канадската граница), на пътя му се изпречи голям елен и впери в него изплашените си кадифени очи. Вирна бялата си топчеста опашка, изсипа купчина изпражнения и се шмугна обратно гората. Сифкиц продължи по пътя, но заобиколи изпражненията, за да не изцапа гумите на велосипеда.

Вечерта изключи алармата и се приближи до картината на стената. Извади от задния джоб на дънките си голяма кърпа и избърса потта от челото си. Сложи ръце на кръста си и критично разгледа творбата си. После с обичайната си увереност (все пак упражняваше тази професия почти двайсет години) заличи изпражненията и ги замести с няколко ръждясали кутийки от бира, несъмнено захвърлени от човек, тръгнал на лов за фазани или диви пуйки.

— Тези си ги пропуснал, Берковиц — промърмори, сядайки да изпие една бира вместо натурален сок. — Утре ще ги събера, но да не се повтаря повече!

На следващия ден обаче видя, че няма да му се наложи да заличи от картината бирените кутийки, защото вече ги нямаше. За миг страхът го прободеше в корема като затъпен кол — нима като сомнамбул беше слязъл в сутерена и бе грабнал терпентина и четката, а после беше

забравил какви ги е вършил? Яхна велотренажора и не след дълго караше старичкия си „Роули“, вдъхваше миризмата на чисто, лъхаща от гората, и се наслаждаваше на полъха на вятъра, който отмяташе косата от челото му. И все пак май именно през този ден започнаха промените. Тогава ли усети, че не е сам на пътя към Хъркимър? В едно беше сигурен — ден след изчезването на бирените кутийки сънува ужасен кошмар, после нарисова гаража на Карлос.

IV. ЧОВЕКЪТ С ПУШКАТА

Беше най-реалистичният сън от четиринайсетгодишната му възраст, когато три-четири пъти в една нощ получи спонтанни оргазми, наричани мокри сънища, и стъпи на пътя към физическата зрелост. Досега не беше сънувал подобен кошмар, всички останали бледнееха в сравнение с него. Най-ужасяващо беше усещането за обреченост, преминаващо като червена нишка през съня, който бе и странно ефимерен; той знаеше, че сънува, но не можеше да се изплъзне. Сякаш беше впримчен в страховита паяжина. Знаеше, че се върти в леглото си, но не можеше да се добере до онзи Ричард Сифкиц с глупавите шорти, заместващи долниците на пижама, който трепереше и беше плувнал в пот.

Видя възглавница и бежов телефон, прорязан от пукнатина. После коридор с картини, на които знаеше, че са изобразени жена му и трите му дъщери. После кухня и микровълнова печка, на екранчето ѝ примигваше 4:16. На кухненския плот стоеше купа с банани (които го изпълниха с тъга и страх). Остъклен коридор. Там, опряло муцуна на лапите си, лежеше кучето Пепе. Животното не вдигна глава, само извъртя очи и те се превърнаха в противни белезникави полумесеци, прорязани от червени жилки. В този момент Сифкиц заплака насън, осъзнавайки, че всичко е загубено.

Сега беше в гаража. Усещаше миризма на машинно масло. И на изсъхнала трева. В ъгъла стоеше косачката — същински градски фетиш. Той виждаше старото менгеме на тезгяха и дървените стърготини. И килера. На пода бяха кънките на дъщерите му. Връзките им бяха бели като ванилов сладолед. Подредени старателно, инструментите му висяха по стените. Градински сечива, които използваше в двора. Обичаше да работи там...

(Карлос. Аз съм Карлос.)

На най-горният рафт, за да не я достигнат момичетата, лежеше пушка 36-ти калибър. Почти забравена, не беше използвана от години. До нея имаше и кутия с патрони, толкова потъмняла, че надписът

„Уинчестър“ едва се четеше. В този момент Сифкиц осъзна, че е влязъл в мозъка на потенциален самоубиец. Мъчеше се или да възпре Карлос, или да избяга от него. Само че нито едното, нито другото му се удаваше. Усещаше, че леглото е съвсем близо — отвъд паяжината, в която се беше оплел, и въпреки това не можеше да стори нищо.

Сега отново стоеше до тезгяха, а пушката беше заклецена в менгемето. Кутията с патроните и ножовката бяха на отсрещната маса. Той беше отрязал цевта на пушката, защото така щеше да свърши работата по-лесно. В кутията имаше две дузини патрони — зелени дундъовци с месингови дъна и когато Карлос дръпна затвора, не чу изщракване, а цъкване; изпита странно усещане в устата, вкусът беше, като че беше погълнал дървени стружки, по езика му сякаш беше полепнало нещо мазно, гърбът го болеше, болеше го като... СЕМ — с тези графити с приятелите си тийнейджъри украсяваше фасадите на изоставените сгради, а и не само на изоставените (СЕМ означаваше Си Ебало Майката), само че вече не беше на работа и нямаше кой да му плати болничните. Джими Берковиц го беше съкратил, за да прави икономии, затова Карлос Мартинес не можеше да си позволи наркотиците, които мъничко облекчаваха болката, не можеше да си позволи физиотерапията, която мъничко облекчаваше болката, не можеше да плаща ипотеката... *Ou, caramba* — едно време възкликваше така на шега, обаче сега не му беше до шеги — *ou, caramba*, щяха да му вземат къщата, и то само пет години преди последната вноска, *si, si, señor*, щяха да му прилапат къщицата, и то заради онзи мръсник Сифкиц, заради него и заради шибаното му хоби да поддържа пътища. Спусъкът на пушката напомняше полумесец, което му напомни за неописуемите полумесеци в забелените очи на Пепе.

Сифкиц се събуди, плачеше и трепереше, главата му висеше от леглото и почти допираше пода. Той изпъзля от спалнята и се повлече към статива под капандурата. На половината път осъзна, че може да ходи.

Картината, изобразяваща пустия път, още стоеше на статива. Беше подобрената и почти завършена версия на проекцията в сутерена. Без да се замисля, той я захвърли встрани и на мястото ѝ постави лист кадастрон. Сграбчи каквото му попадна под ръка (в случая една химикалка) и започна да работи. Рисува часове наред. По едно време (смътно си спомняше този момент) му се припика, но само регистрира

как топлата струя се стича по крака му. Не престана да плаче, докато не завърши картината. След това се отдръпна назад и огледа творението си.

Изобразил беше гаража на Карлос през една октомврийска утрин. Пепе, наострил уши, стоеше отпред, явно привлечен от изстрела. Карлос го нямаше на картината, но Сифкиц знаеше къде е трупът му — вляво, точно до тезгяха. Жена му щеше да чуе изстрела, ако си беше вкъщи. Ако я нямаше, щяха да изминат час-два, преди да намери мъртвеца.

Под скицата Сифкиц беше надраскал „Човекът с пушката“. Не си спомняше да го е правил, но това със сигурност беше неговият почерк, а и названието подходеше на изображението. Въпреки че на него нямаше нито човек, нито пушка.

Той седна на канапето и обгърна с длани главата си. Дясната го болеше ужасно, защото не беше свикнал да работи с химикалка. Каза си, че просто е имал кошмар и че картината е резултат от този кошмар. Каза си, че няма никакъв човек на име Карлос и никаква компания „Липид“, че всичко е плод на въображението му, възбудено от глупавата метафора на доктор Брейди.

Сънищата по принцип избледняват, но тези образи — напуканият бежов телефон, микровълновата печка, купата с бананите и очите на кучето, бяха все така ясни. Дори по-ясни от преди.

Беше решил да не се занимава повече с проклетия велотренажор. Даваше си сметка, че е твърде близо до границата на лудостта. Ако продължеше по същия начин, нищо чудно да се стигнеше дотам да си отреже ухото и да го изпрати или на приятелката си (нямаше такава), или на доктор Брейди. Ами да, докторът беше виновен за състоянието му.

— Край с тъпия велотренажор — избърбори, без да вдигне глава. — Може да се запиша на фитнес, но с този шибан уред вече приключих.

Само че не отиде на фитнес и след като в продължение на една седмица не прави физически упражнения (ходенето пеша не го задоволяваше, защото по тротоарите имаше твърде много хора), започна да се изнервя. Копнееше за спокойствието по пътя за Хъркимър. Не беше спазил срока за завършване на последния си проект — илюстрация а ла Норман Рокуел за една компания за чипс,

поради което личният му агент и от рекламната агенция здравата го нарязаха. За пръв път се издънваше така.

А най-лошото беше, че го мъчеше безсъние.

Споменът за кошмара вече не беше толкова натрапчив и той реши, че го подклажда само изображението на гаража на Карлос, което му се пулеше от статива. Подклаждаше го както струя нафта подклажда огъня. Той обаче не можеше да се реши да унищожи картината (беше много сполучлива), затова я обърна към стената.

Същия следобед се качи на асансьора, слезе в сутерена и възседна велотренажора. Щом погледна проекцията на стената, стационарният велосипед се превърна в стария трискоростен „Роули“ и той поднови пътуването на север. Опита се да си внуши, че усещането как някой го преследва е следствие от кошмара и от трескавите часове, прекарани пред статива. Самозаблудата свърши работа за известно време. Поне спеше нощем и работеше върху текущите си ангажименти.

Завърши картината, на която се виждаше как няколко момчета похапват чипс, и я изпрати по куриер. На следващия ден получи чек за десет хиляди и двеста долара, придружен с бележка от агента Бари Касълман, която гласеше: „Поуплаших се, скъпи.“ Сифкиц си помисли: „Не си единственият, скъпи.“

Следващата седмица на няколко пъти се замисля дали не трябва да сподели с някого за приключенията си под червеното небе. И всеки път отхвърляше тази идея. Можеше да каже на Трудни, ако беше жива. От друга страна, ако тя беше жива, нямаше да се докара до това положение. Идеята да сподели преживяванията си с Бари беше абсурдна, а с доктор Брейди — плашеща. Брейди начаса щеше да му препоръча някой добър психиатър.

В деня, в който получи чека, Сифкиц забеляза, че изображението в сутерена се е променило. Тъкмо нагласяваше алармата на часовника, нещо го накара да се приближи до проекцията. В едната си ръка държеше кутийка диетична кока-кола, в другата — малкия часовник. В джоба на вехтата му риза бяха скътани няколко овесени бисквити. Имаше някаква промяна в изображението, но в първия момент той не можа да определи каква е. Той затвори очи и отброи до пет (стар трик за пречистване на съзнанието), след това рязко ги отвори. Отвори ги толкова широко, че заприлича на карикатурно изображение на

изплашен човек. Този път веднага забеляза промяната. Нямахте го яркожълтото петно с форма на елипса до вратата към парното отделение. Беше изчезнало също като бирените кутийки преди време. Освен това цветът на небето беше по-наситен, по-тъмночервен. Слънцето клонеше към залез. Нощта се спускаше над пътя за Хъркимър.

Сифкиц си помисли, че трябва да прекрати тази дивотия. Утре. Може би вдругиден.

Възседна велосипеда и потегли. Откъм гората долиташе сънно цвъртене на птици, очакващи нощта.

V. ОТНАЧАЛО СТАВА И С ОТВЕРТКА

През следващите пет-шест дни времето, което Сифкиц прекарваше върху велотренажора (трискоростния „Роули“ от детството му), беше изпълнено както с чудесни, така и с ужасяващи преживявания. Чудесни, защото никога не се беше чувствал по-добре. Беше във възможно най-добрата форма за мъж на неговата възраст. Със сигурност имаше професионални атлети в по-добра кондиция от неговата, но на трийсет и осем години те вече бяха към края на кариерата си. И каквато и радост да изпитваха от отличната си физическа форма, тази радост неизбежно беше помрачена от приближаването на края. За разлика от тях Сифкиц можеше още четирийсет години да рисува рекламни брошури. Стига да поиска. Още петдесет години дори. Пет поколения състезатели по американски футбол и четири по бейзбол щяха да дойдат и да си отидат, а в това време той щеше да си стои спокойно пред статива и да рисува корици на книги, реклами за автокозметика и фирмени символи.

Само че...

Само че хората, които са запознати с този тип истории, не биха очаквали точно такъв край, нали? Нито пък самият той.

Усещането, че някой го преследва, се засилваше от ден на ден, особено след като махна последната подробна карта на щата Ню Йорк и я замени с първата от канадските. Използвайки синята химикалка (същата, с която нарисова „Човекът с пушката“), той начерта лъкатушещо продължение на пътя за Хъркимър. Вече му се налагаше да върти по-бързо педалите. Често поглеждаше назад и се обливаше в пот. При приключване на упражненията беше толкова задъхан, че едва събираше сили да слезе от велотренажора и да изключи алармата.

Поглеждането назад сега му се струваше интересно. Първоначално щом се извърнеше, виждаше нишата и вратата към лабиринта от мазета. Виждаше и часовника, поставен върху празен кашон от портокали, онзи часовник, който отброяваше минутите, оставащи до шест часа. След това някакво червеникаво петно

скриваше всичко, а когато се разнесеше, зад гърба на Сифкиц се появяваше пътят. Виждаха се пожълтелите листа на дърветата (вече не толкова ярки заради падащия здрач) и потъмняващото червено небе. По-късно той изобщо не забелязваше сутерена, щом се извърнеше назад. Единственото, което очите му различаваха, беше пътят, водещ обратно към Хъркимър.

Много добре знаеше какво ще се появи зад гърба му — фарове.

По-точно — фаровете на камиона на Фреди. Защото възмущението на Берковиц и хората му се беше превърнало в гняв. Чашата беше преляла след самоубийството на Карлос. Те го смятаха за виновен и затова го преследваха. А щом го настигнеха, щяха...

Какво? Какво щяха да направят?

„Ще ме убият — отчаяно си помисли той и продължи да върти педалите. — Не се прави, че не разбираш. Сипат ли те, това ще ти е краят. Яко си закъсал, според картата наблизо няма нито град, нито дори село. И да си скъсаш гласните струни от викане, пак няма да те чуе никой освен мечките и елените. Така че ако забележиш светлина или чуеш бръмчене на двигател (нали разбираш, има вероятност Фреди да кара със загасени фарове), няма да е зле веднага да се прибереш вкъщи, независимо дали е извъннал часовникът или не. Чиста лудост е да останеш тук.“

Само че обратният път го затрудняваше. При включването на алармата велосипедът „Роули“ си оставаше велосипед поне още трийсет секунди. Пътят си оставаше път, а не съвкупност от цветни петна върху стената. Дори самата аларма звучеше някак приглушено. Хрумна му, че след време звукът ѝ ще започне да му се струва не посилен от този на пътническите самолети, летящи високо в небето.

Добил беше навика да затваря очи, а след това рязко да ги отваря. Тази хитринка засега вършеше работа, но той се съмняваше, че ще е за дълго. А след това какво? Да прекара нощта в гората, вирайки се в пълната луна, която прилича на кървясало око?

Не, онези щяха да го настигнат много преди това. Въпросът беше дали той щеше да им позволи да го хванат. Невероятно, но се колебаеше по този въпрос. Малко го беше яд на тях. Искаше му се да се изправи срещу Берковиц и другите от бригадата и да ги попита: „Какво очаквахте да направя, а? Да продължа да се тъпча като преди,

да поглъщам поничка след поничка, докато дренажната тръба се запуши? Това ли искате?“

Същевременно осъзнаваше, че е лудост да им се противопостави. Да, беше в прекрасна форма, но пък те бяха трима. Пък и кой можеше да каже дали госпожа Карлос не им е дала пушката и не им е заръчала: „Хванете онова копеле и не забравяйте да му кажете, че първият куршум е от мен и момичетата!“

Спомни си за един свой приятел, който през осемдесетте се беше преборил с кокаиновата си зависимост. Той казваше, че първото, което трябва да се направи, е да се отървеш от белия прах. Да, човек винаги можел да си купи още, сега тази гадост се продава на път и под път, обаче това не е извинение да я държиш вкъщи, за да ти е под ръка, когато волята ти отслабне. В крайна сметка човекът беше изхвърлил в тоалетната запасите си от кокаин, а тръбичката за смъркане беше отишла на боклука. Въпреки че не сложи край на проблема си, все пак постави началото на края му.

Една вечер Сифкиц грабна отвертка и слезе в сутерена. При все че имаше намерение да разглоби велотренажора, той нагласи алармата за шест следобед. Просто му беше станало навик. Часовникът и бисквитите от овесено брашно бяха част от такъмите му — предмети, с които правеше хипнотични движения. След като превърнеше уреда в купчина части, щеше да изхвърли часовника в боклука. Точно както онзи негов приятел беше изхвърлил тръбичката си за смъркане на кокаин. Щеше да изпита тъга, разбира се. Малкото вярно часовниче със сигурност не беше виновно за идиотската ситуация. И въпреки това щеше да го прати на боклука.

„Престани да хленчиш и се дръж като истински мъж“ — така в детството му взаимно се окуражаваха приятелчетата му.

Забеляза, че уредът се състои от четири основни елемента, и разбра, че ще му е нужен френски ключ, за да го разглоби изцяло. Никакъв проблем. Отначало ставаше и с отвертка. С нея щеше да откачи педалите, а след това да помоли интенданта на сградата да му даде назаем френски ключ.

Опря коляно на пода, пъкна отвертката в първия винт... и се поколеба. Зачуди се дали приятелят му не е смръкнал една последна магистралка, преди да изхвърли коката в тоалетната. Ей-така, заради доброто старо време. Можеше да се обзаложи, че го е направил. Така

приятелят му е щял да позасити малко наркотичния си глад и да улесни изхвърлянето. Ако покараше малко, нямаше ли да повиши нивото на ендорфините си и да направи така, че да не се чувства толкова потиснат? Нямаше ли да му е по-трудно да си представи как Берковиц, Фреди и Уилан пият бира след бира в някой крайпътен бар, как вдигат тостове в памет на Карлос и как се поздравяват взаимно за начина, по който са отупали копелето?

— Ти си луд — измърмори, пригответяйки се да отбие винта. — Давай да приключваме.

Завъртя веднъж отвертката. Не беше трудно. Човекът, който беше затягал винта, очевидно не си беше давал много зор. В този момент обаче овесените бисквити се размърдаха в джоба му и Сифкиц се сети колко са вкусни, когато човек върти педалите. Просто отместваш от ръкохватката дясната си ръка, пъхаш я в джоба, изваждаш бисквитата и отхапваш. Накрая пийваш няколко глътки студен чай. Идеална комбинация. Толкова е хубаво да караш велосипед и едновременно да си похапваш. А тези гадове искаха да го лишат от удоволствието!

Пет-шест завъртания на винта, дори по-малко, и педалът щеше да падне на циментовия под. След това щеше да се захване с другия... и да продължи да си живее живота.

„Не е честно — помисли си. — Само още едно каране. Ей-така, заради доброто старо време.“

Прекрачи рамката на велосипеда и намести стегнатия си задник на седалката. Помисли си: „Все такива неща се случват в този тип истории, нали? Краят винаги е един и същ. Някакъв смотаняк казва, че това ще е последният път и че никога повече няма да прави подобно нещо. Така е, наистина, но се обзалагам, че на хората им се разминава в реалния живот. Обзалагам се, че винаги им се разминава.“

Нещо му подсказваше, че реалният живот никога не е бил точно такъв. Това, което вършеше, и онова, което преживяваше, нямаше нищо общо с разбирането му за реален живот. Той прогони тези мисли.

Вечерта беше прекрасна за каране на велосипед.

VI. ЕДИН МАЛКО НЕОЧАКВАН КРАЙ

И все пак получи още един шанс.

Тази вечер за пръв път ясно чу бумтене на двигател зад себе си и тъкмо преди да зазвъни алармата, трискоростният „Роули“ внезапно хвърли удължена сянка на пътя пред него — сянка, каквато можеше да се получи само от автомобилни фарове.

След това алармата на часовника се задейства. Не се чуваше обаче дрънчене, а някакво приглушено мелодично пърпорене.

Камионът се приближаваше. Сифкиц дори не се обърна, за да се убеди в предположението си — виждаше как сянката непрекъснато се удължава. През нощта, докато се въртеше в кревата си и не можеше да заспи заради трескавото усещане, че се е отгървал на косъм от смъртта, той си помисли: „Не е нужно човек да се обръща и да гледа злия демон, който дебне отзад.“ Виждаше сянката, която се удължаваше и потъмняваше.

„Побързайте, господа, време е“ — помисли си и затвори очи. Още чуваше тихото успокояващо мъркане на алармата. Със сигурност не се беше усилило, усилило се беше бумтенето на двигателя на камиона. Вече го настигаха. Дали изобщо щяха да си губят времето в разговори? Нямах ли шофьорът просто да натисне газта до тенекията? Щяха ли да го прегазят?

Той не си направи труда да отвори очи и да провери дали още е на пътя, или вече се е върнал в сутеренната ниша. Вместо това стисна още по-силно клепачи, съсредоточи се в бръмченето на алармата и този път накара бармана да извика нетърпеливо: „Побързайте, господа, време е!“

Ненадейно изпита облекчение, защото бученето на двигателя заглъхваше, а звъненето на часовника се усилваше, превръщайки се в характерното упорито дрънчене. Щом отвори очи, той видя изображението на пътя, а не самия път.

Сега обаче небето беше черно, червенината се беше стопила с падането на нощта. Пътят беше облян в светлина, а сянката на

велосипеда (трискоростния „Роули“) се простираше върху асфалта, посипан с опадали листа. Той спокойно можеше да си каже, че е разглобил велотренажора, после в състояние на транс е коригирал рисунката на стената. Знаеше обаче, че нищо подобно не се е случило, и то не само защото ръцете му не бяха изцапани с боя.

„Това е последният ми шанс — каза си. — Последният ми шанс да избегна края, който всеки очаква от подобна история.“

Беше твърде уморен и разстроен, за да се захване с демонтирането на велотренажора. Утре щеше да свърши тази работа. Утре сутринта, веднага след ставане. Сега единственото му желание беше да се махне от това ужасно място, където реалността се беше протъркала до скъсване. След като взе твърдо решение, някак си се дотътри до кашона от портокали и изключи алармата. Беше облян в пот, онази смрадлива пот, която избива не толкова от физическо натоварване, а когато човек го е страх. След това се качи в спалнята си и се просна на леглото. Дълго време не можа да заспи.

На другата сутрин не взе асансьора, а слезе пеш по стълбите, вирнал глава и с решително изпънати рамене като всеки човек с мисия. Без да обръща внимание на часовника, отиде право при велотренажора, клекна и взе отвертката. Мушна я в един от винтовете, прикрепващи левия педал...

... и в следващия момент отново летеше с бясна скорост по пътя, а усиливащата се светлина на фаровете му вдъхваше усещането, че е на тъмна сцена, озарявана от един-едничък прожектор. Двигателят на камиона работеше неравномерно, освен това бучеше твърде силно (явно имаше някакъв проблем с гърнето или ауспуха). Очевидно приятелят Фреди не го поддържаше, пък и как да го поддържа, след като погасяваше ипотека, купуваше храна и плащаше на зъболекаря за скобите на дечицата си, а в края на седмицата вече не получаващ заплата.

„Имах един шанс. Снощи имах един шанс, но го пропуснах. Защо? Защо, след като знаех какво ще се случи? Понеже някак си те ме принудиха. Да, принудиха ме! Ще ме прегазят като куче наскред пътя.“

Само че камионът не го прегази. Профуча край него, левите колела заподскачаха в задръстената от листа канавка, накрая го засече и му блокира пътя.

Изпаднал в паника, Сифкиц забрави какво му каза баща му, когато донесе велосипеда вкъщи: „Когато спираш, Ричи, удари контра и едновременно стисни ръчната спирачка, за да блокираш предното колело. Иначе...“

Сега положението беше иначе. В паниката си Сифкиц сви юмруци, рязко стисна лявата спирачка и блокира предното колело. Велосипедът подскочи и го изхвърли от седалката. Той полетя към камиона, зървайки надписа „Липид“ на вратата. Протегнатите му ръце се блъснаха в платформата и изтръпнаха. Той се изтъркаля, а след миг се запита колко счупвания е получил.

Вратите на кабината се отвориха и сухите листа запукаха под тежките обувки на мъжете. Сифкиц не вдигна поглед. Чакаше да го сграбчат и да го изправят на крака. Никой обаче не посегна към него. Листата миришеха на изсъхнала канела. Съдейки по шума от стъпките, той стигна до извода, че мъжете го заобикалят. След това листата внезапно спряха да пукат.

Той се надигна и погледна ръцете си. Дясната му длан беше ожулена, а лявата му китка вече започваше да се подува. Въпреки това не му се вярваше, че е счупена. Първото, което забеляза, след като се огледа, беше велосипедът, почервенял под светлината от стоповете на камиона. Беше красив, когато баща му го докара вкъщи. Сега не изглеждаше красив. Предното колело беше изкривено до неузнаваемост, задната гума почти се беше отделила от джантата. За пръв път Сифкиц изпита чувство, различно от страх. Почувства гняв.

Изправи се, въпреки че краката му се подкосяваха. Погледна към мястото, откъдето беше дошъл, и видя дупка в реалността. Беше някак си органична, все едно той гледеше през отвора на трахеята си. Краищата ѝ потрепваха и тя непрекъснато променяше формата си. От другата ѝ страна трима мъже бяха заобиколили велотренажора в сутеренната ниша, позите им бяха на хора, които се канят да свършат някаква работа. Чудеха се откъде да започнат.

Внезапно Сифкиц осъзна как е избрал тъкмо тези имена за мъжете. Беше фасулско, толкова лесно, че и олигофрен щеше да се досети. Берковиц, онзи с шапката с надпис „Липид“, всъщност беше серийният убиец Дейвид Берковиц — основна тема във всички вестници по времето, когато Сифкиц заживя в Манхатън. Фреди беше Фреди Албимарл, негов съученик от гимназията. Бяха се сприятелили

по една-единствена причина — и двамата мразеха училището. А Уилан? Художник, който е срещал на някоя конференция? Майкъл Уилан? Мичъл Уилан? Сифкиц не си спомняше много добре името, но знаеше, че той си пада по фентъзито — дракони и прочие. Двата бяха ударили по няколко питиета в един хотелски бар, разказвайки си истории за комично-ужасния свят на филмовите афиши.

Оставаше само Карлос — човекът, който се самоуби в гаража си. Ами да! Той беше версия на Карлос Делгадо, известен още като Голямата котка. Сифкиц от доста време следеше представянето на „Торонто Блу Джейс“, защото не искаше да бъде за „Янките“ като всички почитатели на бейзбола от Ню Йорк. Котката беше сред малкото звезди на „Торонто“.

— Аз ви създадох — изграчи Сифкиц. — Сглобих ви от спомени и от резервни части!

Разбира се, че беше така. А и не му се случваше за пръв път. Момчетата от рекламата за чипс например — беше поискал от рекламната агенция да му предостави фотографии на четири момчета, а след това просто ги беше нарисувал. Майките им бяха подписали необходимите документи — обичайна практика за този бизнес.

Берковиц, Фреди и Уилан не показаха, че са го чули, само шепнешком размениха няколко думи помежду си, после Уилан се отдалечи от нишата, а Берковиц приклепна до велотренажора. Грабна отвертката и за нула време свали левия педал. Сифкиц продължаваше да стърчи наред пустия път и да се взира през органичната дупка. Берковиц подаде отвертката на Фреди Албимарл, който също като Ричард Сифкиц свиреше на тромпет в бездарната училищна група. Вярно, че бяха некадърни, но се справяха сравнително добре с рока. В гората забуха бухал. Звукът предизвикваше усещане за неопишуема самота. Фреди се захвана с другия педал, междувреме Уилан донесе френски ключ. Сърцето на Сифкиц се сви.

Докато ги гледаше, му хрумна, че човек трябва да се обръща към професионалист, ако иска работата да е свършена качествено. Берковиц и хората му не се мотаеха. За по-малко от четири минути велотренажорът се превърна в две колела и три разглобени секции на рамата, подредени така старателно на циментовия под, че приличаха на начертана схема за разглобяване.

Берковиц пусна винтовете и болтовете в джобовете си и те се издуха така, сякаш бяха натъпкани с дребни монети. След това той погледна многозначително Сифкиц, с което го вбеси още повече. В мига, в който работниците минаха през дупката, навеждайки глави, за да не се ударят в горния ѝ край, ръцете на Сифкиц се свиха в юмруци. Лявата му китка запулсира от болка.

— Знаеш ли какво? — озъби се на Берковиц. — Мисля, че не можеш да ме убиеш. Защото какво ще стане с теб тогава? Та ти си само един... подизпълнител.

Берковиц невъзмутимо го изгледа изпод козирката на шапката си.

— Аз ви създадох — продължи Сифкиц и започна да ги посочва един по един с показалеца си. — Ти си серийният убиец! С теб свирехме в училищната група! Не можеш да изсвириш ми бемол дори ако животът ти зависи от това! А ти си художник, който си пада по дракони и омагьосани девици!

Работниците от компания „Липид“ изобщо не се трогнаха.

— А теб кой те е създал? — попита Берковиц. — Замислял ли си се някога по въпроса? Нима твърдиш, че е невъзможно да съществува един по-голям свят там някъде? Може би предполагаш, че си само случайна мисъл, хрумнала на безработен счетоводител, който седи в кенефа и чете сутрешния вестник.

Сифкиц понечи да възрази, но нещо в погледа на Берковиц го накара да преглътне възражението. Очите на майстора сякаш казаха: „Давай! Питай! Ще ти кажа повече, отколкото искаш да знаеш.“

— Защо не ми даваш да тренирам? — извика Сифкиц. — Искаш да умра на петдесет ли? Мамка му! Що за човек си ти, бе?

— Не отбирам от философия, братле — обади се Фреди. — Знам само, че камионът плаче за ремонт, а пък аз нямам пукната пара.

— Едното ми дете има нужда от ортопедични обувки, а другото трябва да ходи на логопед — добави Уилан.

— Работягите от Бостън имат една поговорка — намеси се Берковиц. — „Не убивайте работата, оставете я сама да умре.“ Само за туй те молим, баровецо. Остави ни да си бачкаме и да си изкарваме хлебеца.

— Това е абсурдно — промърмори Сифкиц. — Напълно...

— Изобщо не ми пука какво мислиш, гадняр такъв! — изкрещя Фреди. Сифкиц забеляза, че онзи е на път да се разплаче.

Противопоставянето явно изнервяше не само него, но и работниците от „Липид“. Този факт много го стресна. — Не ми пука за теб. Ти си едно нищо. Не бачкаш, само се шляеш. Да не си посмял да ми вземеш хляба! Чуваш ли! Да не си посмял!

Той сви ръцете си в юмруци и застрашително тръгна към Сифкиц. Берковиц го хвана за ръката и го дръпна назад.

— Не ни нрави мръсно, човече — обади се Уилан. — Живей си живота и не ни се бъркай, става ли?

— Остави ни да си бачкаме — повтори Берковиц. Сифкиц си спомни откъде познава тази фраза. Беше чел „Кръстникът“ и беше гледал всички филми, заснети по сценариите на автора. Възможно ли бе тези хора да използват думи или фрази, които не са в речника им? Едва ли. — Не накърнявай достойнството ни. Мислиш ли, че можем да рисуваме като теб? — Той се изсмя. — Ако нарисувам котка, ще трябва да напиша отдолу „котка“, та да разберат хората какво е туй чудо.

— Ти уби Карлос — рече Уилан. Сифкиц може би щеше да се ядоса, ако в гласа на работника се долавяше укор. Само че тонът му изразяваше само тъга. — Опитяхме се да го окуражим, да го убедим, че всичко ще се оправи. Той обаче нямаше силна воля, не ни повярва. Изгуби надежда. — Уилан замълча и се загледа в тъмното небе. Двигателят на камиона работеше неравномерно. — Нямаше почти нищичко, което да го крепи. При някои хора е така, нали се сецаш?

— Чакайте да се разберем. Искате да... — подхвана Сифкиц.

— Не убивай работата — намеси се Берковиц. — Само това искаме. Остави я да си умре сама.

Сифкиц осъзна, че вероятно може да изпълни молбата му. Едва ли щеше да му е трудно. Някои хора, щом хапнеха една поничка, след това непременно трябваше да изплюскат всичките. Той обаче не беше от тези „търбуси“, така че нямаше да има никакъв проблем.

— Добре — промърмори. — Защо пък да не опитаме? — В този момент му щукна една идея. — Дали ще мога и аз да получа такава шапка? — Посочи шапката на Берковиц.

Бригадирът се поусмихна. Усмивката озари лицето му само за миг, но изглеждаше по-искрена от онази, с която съпроводи разясненията си за това какво ще се случи, ако нарисува котка.

— Може да се уреди — заяви.

Сифкиц си помисли, че сега онзи ще му подаде ръка, само че се излъга. Онзи го измери с поглед за последен път и тръгна към на камиона. Другите го последваха.

— След колко време ще стигна до извода, че всичко това не се е случвало? — промърмори Сифкиц. — Ще се убедя, че сам съм разглобил велотренажора, защото... не знам... може би защото ми е писнало от него.

Берковиц спря, хванал дръжката на вратата, и се извърна.

— След колко време искаш да стане? — попита.

— Не знам. Хей, тук е хубаво, нали?

— Открай време е хубаво. — Открай време идеално поддържаеме шосето. Говореше така, сякаш се оправдаваше, но Сифкиц предпочете да пренебрегне извинителния му тон. Каза си, че дори въображаемият човек си има гордост.

Постояха известно време на пътя, който той напоследък възприемаше като Голямата трансканадска изгубена магистрала — доста претенциозно наименование за малък горски път. Никой не обели и дума. Бухалът отново се обади от гората.

— На открито, на закрито, все ни е тая — промълви Берковиц, отвори вратата на кабината и седна зад волана.

— Грижи се добре за себе си — обади се Фреди.

— Но не се престаравай — добави Уилан.

Камионът направи обратен завой и потегли в посоката, откъдето беше дошъл. Дупката в реалността вече я нямаше, но Сифкиц не се притесняваше. Не смяташе, че ще срещне затруднения при връщането. Берковиц не се опита да заобиколи трискоростния „Роули“, а мина през него, довършвайки една работа, която на практика вече беше свършена. Спиците на велосипеда се скъсаха, издавайки пронизителен звук. Габаритите на камиона започнаха да се смаяват в далечината и не след дълго изчезнаха зад един завой. Известно време Сифкиц чуваше бумтенето на двигателя, но скоро и то заглъхна.

Той седна на пътя, после се просна по гръб и притисна до гърдите си китката си, пулсираща от болка. На небето нямаше нито една звезда. Беше капнал от умора. „Не заспивай, от гората може да изскочи някоя мечка и да те разкъса“ — помисли си, но все пак заспа.

Когато се събуди, видя, че лежи върху циментовия под в сутерена. Частите на велотренажора се въргаляха около него.

Часовникът върху кашона показваше 8:43. Някой от работниците очевидно беше изключил алармата.

„Сам съм го разглобил — каза си той. — Това е моята история и ако се придържам към нея, не след дълго ще си повярвам.“

Докато прекосяваше фоайето на сградата, осъзна, че е гладен. Помисли си, че може да отиде в ресторанта на Дугън и да си поръча парче ябълков пай. Ябълковият пай не беше толкова нездравословен, нали? Когато стигна там обаче, реши да хапне и сладолед.

— Какво пък толкова — каза на сервитьорката. — Веднъж се живее, нали?

— Е — отговори тя, — индийските философи са на друго мнение, но изборът си е ваш.

След два месеца Сифкиц получи колет.

Беше излязъл да вечеря с агента си (в ресторанта си поръча риба със зеленчуци, но и крем брюле) и когато се върна, колетът го чакаше във фоайето. На пакета нямаше нито марка, нито печат на пощенската компания, виждаше се само надпис с разкривени печатни букви: РИЧАРД СИФКИЦ. Незнайно защо той си помисли, че пратката е от човек, който ако нарисува котка, ще трябва да напише отдолу „котка“, за да се знае какво е изобразеното животно. Занесе кутията в ателието си и я отвори с ножчето, което понякога използваше в работата си. Под топката хартия, поставена за уплътнение, се мъдреше чисто нова шапка с козирка. На етикета вътре пишеше „Произведено в Бангладеш.“ Над козирката беше щампована думата „Липид“. Буквите бяха яркочервени като артериална кръв.

— Какво е това липид? — попита той ателието си, като въртеше нервно шапката в ръцете си. — Нещо, което се съдържа в кръвта, нали?

Пробва шапката. Отначало го стягаше, но след като нагласи пластмасовата лента отзад, нещата се оправиха. Застана пред огледалото в спалнята и не се хареса. Свали шапката, изви козирката и отново се взря в огледалото. Така беше много по-добре. Щеше да изглежда направо страхотно, ако вместо официалните дрехи навлечеше изцапаните си с боя дънки. Щеше да заприлича на истински бачкатор... каквото всъщност и беше, независимо какво си мислеха някои хора.

Свикна да слага шапката, когато рисува. Най-обикновен навик, като например да си почива през уикендите и да яде пай със сладолед в четвъртък вечер. Каквото и да твърдяха индийските философи, Ричард Сифкиц вярваше, че се живее само веднъж. Следователно човек можеше да си позволи по малко от всичко.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.